

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, stanovuje dílčí vzděl. cíle v pravopisu, motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučov. procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své záměry, vzájemně si radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokážou prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů, vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích, pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení, zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky, požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Ročník: **1.**

Časová dotace týdně: **9 hodin** (vyuč.hodiny nespojené)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)
- práce s obraz. materiálem

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- Orffovy nástroje, bzučák
- karty – s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova

- deskové hry – dy, ty, ny / di, ti, ni, délka samohlásek
- pěnová písmena, číslice
- didaktické hry - měkké a tvrdé souhlásky, krátké a dlouhé
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

Projekty:

Jednodenní:

Den Čarodějnic

Den Děti

Ochrana zdravotního prostředí

Dopravní výchova

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) • mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává písmena a slabiky v textu, • rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta, • vypráví pomocí série obrázků • orientuje se v textu Slabikáře, • provádí přípravná cvičení sluchová a zraková, • správně čte slabiky, • čte slova ve sloupečcích i v řádcích, • na konci roku čte jednoduché věty plynule a s porozuměním. • Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči, • reaguje vhodnými otázkami. • Uvědoměle se naučí správnému dýchání, • vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky, • volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu • učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“, • zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole, • umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz, • respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému), • učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). • Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním, • umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci), • dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku, • zkouší psát kresebné cviky velkých tvarů ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu, • dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, špejlí... • píše jednotlivé prvky písmen na lince: čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, 	<p>M – počet slabik, slov, řádků, odstavců, stránek</p> <p>VV – písmenkové a obrázkové postavy</p> <p>HV – zvuky, tóny, lidové písně</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu</p> <p>HV – dechová cvičení</p> <p>TV – cvičení s říkadly</p> <p>Prv – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p> <p>TV – TV chvilky</p> <p>TV, Prv – výchova ke zdraví</p> <p>VV – kresba, malba na velké plochy (uvolnění ruky)</p>

<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, hláska, slabika, slovo, věta 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v liniatuře, individuálně používá liniatury, • osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře, • dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova, • píše slova podle obrázků, odpovědi na otázky, • opisuje správné tvary písmen (slov a vět) tužkou, • píše podle diktátu písmena a krátká slova, • opíše kratší text ze Slabikáře, • píše velká písmena, • převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané, • vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou, • ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q, • píše opis, přepis i diktát a autodiktát, • kontroluje svůj vlastní písemný projev, • dbá na úpravu sešitu. <ul style="list-style-type: none"> • Přípravné období • provádí sluchovou analýzu a syntézu, • vyvozuje písmena – A, O, E, U, I, • rozlišuje hlásku a písmeno, písmeno malé, velké, tištěné a psané, • rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře – dole, vzadu – vpředu, před – za, nad – pod, apod. • umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. <ul style="list-style-type: none"> • Čtecí období • čte dvojhásky – ou, au, předložkové spoje, psaný text, • uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slov, • správně vyslovuje délky hlásek a intonace věty, • plní úkoly z textu, • utváří si správné čtecí návyky, • nahrazuje slova v textu slovy stejného významu, • tvoří věty z daných slov, • obměňuje věty, • doplňuje chybějící písmena do slov, 	<p>PČ – modelování písmen, vytrhávání písmen</p> <p>M – psaní číslic, zápis slovních úloh</p> <p>M – orientace na ploše, v prostoru (vpravo – vlevo, nahoře – dole)</p> <p>HV – délka samohlásek, sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání</p>
---	--	--

<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny, • přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova, • dokáže se orientovat na stránce v knize, • přiřazuje obrázky ke slovům, • skládá slova z přeházených písmen, • umí přečíst slabiky di – dy, ti – ty, ni – ny a slabiky dě – tě – ně – bě – pě – vě – mě, • seznamuje se s cizími hláskami – X, W, Q. <ul style="list-style-type: none"> • Umí naslouchat čtenému textu, • rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení v příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy, • zařadí postavu do správné pohádky, • nakreslí ilustraci k příběhu, • sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní, • vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text, • je schopen dramatizovat scénu příběhu, • čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku, • navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích, • dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu, • soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah, • reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti, • hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav, • vyjadřuje pocity z četby. <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje pojmy – básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují, • pozná rozpočítadlo a hádanku, • pamětně si osvojuje říkadla k hláskám, • pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň, • všímá si ilustrací děl • zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo. uprostřed, hned před, hned za. 	<p>VV – výroba obrázků i písmen</p> <p>VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení VV – obrázková osnova PČ – leporelo</p> <p>TV – pohybové vyjádření říkanky, písničky</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **2.**

Časová dotace týdně: **10 hodin** (vyuč. hodiny spojené se třetím ročníkem)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- sdělovací
- analyticko-syntetické
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- loutkové divadlo
- maňáskové divadlo
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)
- práce s obraz. materiálem

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- Orffovy nástroje, bzučák
- karty – s písmeny, obrázkové karty, slabiky, slova
- deskové hry – dy, ty, ny / di, ti, ni, délka samohlásek
- pěnová písmena, číslice
- didaktické hry - měkké a tvrdé souhlásky, krátké a dlouhé
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

Projekty:

Jednodenní:

Den Čarodějnic

Den Děť

Ochrana zdravotního prostředí

Dopravní výchova

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vypravování 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku, • užívá správný slovní přízvuk a uplatňuje přirozenou intonaci, • orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova, • rozlišuje přímou řeč, čte podle scénáře. • Učí se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči, • zaznamenává slyšené kresbou, reaguje vhodnými otázkami. • Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými, • zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat), • dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu, atd.). • Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, • procvičuje spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku, • píše písmena podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen a na rozestupy písmen ve slovech, • dodržuje sklon písma, • spojuje písmena vratným tahem, • nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie, • správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text, • správně užívá velká písmena ve slovech i ve větě, • umísťuje diakritická znaménka, • dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu, • seznamuje se se základní úpravou písemností – nadpis, odstavec, • píše krátký dopis, pozdrav, blahopřání včetně adresy. 	<p>VV – ilustrace přečteného textu</p> <p>TV, Prv – výchova ke zdraví, TV chvilky</p> <p>Prv – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p>

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov,
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí,
- **pravopis** – tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem**
- přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

- Člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky,
- využívá znalosti o slabikách při dělení slov na konci řádku,
- rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího, určí pořadí vět v textu,
- třídí hlásky na samohlásky (krátké a dlouhé), dvojhlásky a souhlásky (měkké, tvrdé a obojetné),
- správně čte i píše krátké a dlouhé samohlásky,
- zvládá psaní samohlásky ú/ů v jednoduchých slovech,
- píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě,
- odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách,
- zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slov (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f),
- používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen,
- získává elementární znalosti o slovních druzích,
- vyhledá a určí podstatná jména a slovesa, dále pak přídavná jména, zájmena, příslovce, předložky, spojky, citoslovce,
- procvičuje užívání a funkce spojek při tvorbě souvětí,
- vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy. Umí vyhledat požadovaný údaj v abecedním rejstříku,
- vyhledá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Tvoří s nimi věty.
- Doporučuje knihu spolužákovi, vypráví, co se mu v knize líbilo a předčítá dětem zajímavou část knihy,
- učí se vést si čtenářský deník,
- přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku,
- převypráví jednoduchý příběh, děj pohádky,
- půjčuje si knihy, učí se orientaci v knihovně,
- seznamuje se s knihami o přírodě, o zvířatech a věcech,
- vyhledává potřebné informace v literatuře, encyklopediích i na internetu,
- domýšlí jednoduchý příběh,
- řeší hádanky a slovní hříčky,
- dramatizuje pohádku nebo povídku,
- popisuje oblíbený předmět, hračku, osobu, zvíře, pracovní postup,
- vypravuje pomocí obrázkové osnovy, tvoří jednoduché smysluplné věty,

HV – délka samohlásek, sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání

VV – výtvarné vyjádření děje

VV – zážitek z prázdnin

VV – obrázková osnova

<ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • kreslí vlastní ilustraci ke knize, příběhu, básni. • Seznamuje se s pojmy – knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, • zná pojmy – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo – jeviště, herec, divák, maňásek, loutka, • rozliší pojmy – próza (vyprávění, vypravěč, příběh, děj), poezie /báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes). 	<p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p> <p>PČ – výroba louky</p>
--	---	--

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **8 hodin** (vyučiv. hodiny spojené s druhým ročníkem)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení, přednáška)
  - dialogické (rozhovor, diskuze, beseda, dramatizace, brainstorming)
  - metody práce s učebnicí, knihou
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové
- sdělovací
- aktivizující
  - diskuzní
  - inscenační
  - situační
  - didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- projektové dny
- práce ve skupině
- beseda
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie
- Orffovy nástroje, bzučák
- deskové hry –
- didaktické hry -
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

Projekty:

Viz 1. tř

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) • mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte texty přiměřené věku, rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah, • zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu, • zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje, • orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova, • Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými, • snaží se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. • Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat), • dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.) • ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru (představí se, mluví stručně a jasně). • Dodržuje základní hygienické návyky při psaní a čtení, • snaží se psát čitelně a úhledně všechna psací písmena i číslice, 	<p>VV – ilustrace přečteného textu</p> <p>TV, Prv – výchova ke zdraví, TV chvílky</p>

<p>zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vypravování</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, • skladba – věta jednoduchá a souvětí, • pravopis – tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše dopis, pozdrav z prázdnin včetně adresy, • sestaví nadpis, osnovu, popíše jednoduchou činnost, předmět, osobu, zvíře, hračku, aj. • vybírá vhodné jazykové prostředky, dodržuje řadovou posloupnost i správný slovosled. • Rozlišuje pojmy: slabika, hláska, písmeno, určí počet slabik ve slově, • vyhledá slova příbuzná, protikladná, souznačná, • třídí slova podle významu, • vysvětlí rozdíl mezi pojmy obecná podstatná jména a jména vlastní, • poznává kořen slova, předponu a příponu. <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v textu základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky), • určí rod, číslo a pád u podstatných jmen, • u sloves určuje osobu, číslo, čas, infinitiv. <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vyhledat a vyznačit základní skladební dvojici ve větě jednoduché, • spojí věty v souvětí. <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, d'-t', z-s, ž-š, h-ch, v-f), • vyjmenuje vyjmenovaná slova a chápe jejich význam, • přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná a používá jejich tvary ve větách, • vysvětlí rozdíl pravopisu ve slovech stejně znějících (být – bít, mýt – mít, výr – vír, atd.). <ul style="list-style-type: none"> • Umí naslouchat čtenému textu, • rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy, • sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu, • půjčuje si knihy, umí se orientovat v knihovně, 	<p>VV – zážitek z prázdnin</p> <p>Prv – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků) HV – délka samohlásek, sluchová diferenciacie, hry na rozvoj sluchového vnímání</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku, • charakterizuje hlavní a vedlejší postavy, vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá spolužákům zajímavou část knihy, • zařadí postavu do správné knihy, <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku, • navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích, • vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text, • vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah, • dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu, • všímá si ilustrací děl a kreslí ke knize vlastní ilustraci. <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje pojmy – báseň, říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, • orientuje se v pojmech: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň, • v praxi poznává pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, • seznamuje se s literárními druhy a žánry – poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka. 	<p>VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky</p> <p>VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení</p>
--	--	--

Očekávané výstupy – 1.období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev, píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná, porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky, odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, vyjadřuje své pocity z přečteného textu,

rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění,
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností,
obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu,
odstraňuje přebytečná slova,
nahrazuje opakující se slova jinými,
umí použít slova stejně znějící ve větách,
umí setřídít slova podřazená ke slovu nadřazenému,
vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova,
reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu,
pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu),
dokáže text rozčlenit na části,
vypravuje podle osnovy,
popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **4.**

Časová dotace týdně: **8 hodin** (vyučov. hodiny spojené s pátým ročníkem)

Metody:

- slovní - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- Orffovy nástroje, bzučák
- karty – s písmeny i, í/y, ý, barevné karty na odlišení rodu podstatných jmen

- didaktické hry - vyjmenovaná slova, podstatná jména
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

Projekty: Viz 1. tř.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) • mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, • orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži, • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, • vypráví pomocí série obrázků. • Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči, • reaguje vhodnými otázkami, • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. • Uvědoměle se naučí správnému dýchání, • vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky, • volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu, .učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“, • zkouší si různé situace ve vztahu k starším spoluobčanům nanečisto v podobě scének ve škole, • umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídít jednoduchý vzkaz, • respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému), • interpretuje v daném přiměřeném rozsahu čtený text, • dokáže rozčlenit text podle osnovy, • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého 	<p>Psaní – správné rozdělení slov</p> <p>VV – obrázková osnova</p> <p>M – psaní slovních úloh</p> <p>VV – ilustrace příběhu</p> <p>HV – dechová cvičení</p> <p>DV – simulační situace</p> <p>Př – vycházka, exkurze (popis, vyprávění zážitků)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, vypravování <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, 	<p>komunikačního záměru,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru, • učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). <ul style="list-style-type: none"> • Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci), • dodržuje základní hygienické návyky sezení, držení tužky, hygiena zraku, • kontroluje svůj vlastní písemný projev, • dbá na úpravu sešitu, • zvládá vyplňování tiskopisů – poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, telegram, • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. <ul style="list-style-type: none"> • Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. <ul style="list-style-type: none"> • Zkoumá různé podoby slov, porovnává význam slov, všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s užívanými nespisovnými slovy, • rozlišuje předložky a předpony, • poznává kořen a rozlišuje část příponovou, předponovou a koncovku, • rozlišuje předpony a předložky. <ul style="list-style-type: none"> • Určuje slovní druhy, • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, • určuje vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského, • dokáže vyskoňovat podstatná jména dle vzorů, pádů a čísla, • určuje slovesné tvary – osoba, číslo, čas, • rozlišuje slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací. 	<p>TV, Prv – výchova ke zdraví, TV chvílky</p> <p>M – správný zápis slovních úloh - orientace na ploše v prostoru</p> <p>HV – hry na rozvoj sluchového vnímání – délka samohlásek</p> <p>M – slovní úlohy – správné vyjadřovací prostředky</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen), syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, • vhodně mění větu jednoduchou v souvětí, • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. • Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • určuje podmět a přísudek, • zvládá psaní i/y v příčestí minulém. • Umí naslouchat čtenému textu, • rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy, • sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu, • dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu, • nakreslí ilustraci k příběhu, • zařadí postavu do správné pohádky, • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, • čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku, • navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích, • soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah, • reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti, • hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav, • vyjadřuje pocity z četby. • Rozlišuje pojmy – báseň, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují, • pozná rozpočítadlo a hádanku, • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, • pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň, • všímá si ilustrací děl, • zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení, • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<p>VV – výtvarné vyjádření verše říkanky, pohádky – obrázková osnova</p> <p>TV – pohybové vyjádření příběhu</p>
--	---	---

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **7 hodin** (vyuč. hodiny spojené se čtvrtým ročníkem)

Metody:

- slovní - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- beseda
- film
- poslech pohádky
- besídka (vystoupení)

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- Orffovy nástroje, bzučák
- karty – s písmeny, obrázkové karty

- didaktické hry - rody, pády, vzory u podstatných jmen
- pohádky, příběhy s dětským hrdinou na VHS, DVD, CD

Projekty: Viz 1. tř.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <ul style="list-style-type: none"> • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)) • mluvený projev základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz,zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu),), žánry 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, • orientuje se ve čtení naukových textů, • předčítá z dětských časopisů, • vyhledává pojmy v encyklopediích (próza, poezie – lyrika), • pracuje se slovníkem cizích slov. • Reprodukuje text (rozhlasové, televizní vysílání), • rozlišuje podstatné od méně podstatného, • zaznamenává hlavní myšlenku poezie, prózy. • Hodnotí postoje literárních postav, • reprodukuje text, • zvládá techniku mluveného projevu, • využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě,. • popisuje zvířecího kamaráda, pracovní postup, přípravu jednoduchého jídla, • vede telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku,dialog na základě obrazového materiálu, • zná základní komunikační pravidla • vyjadřuje se mimojazykovými prostředky řeči (mimika, gesta), • vytvoří krátký mluvený projev. • Dodržuje základní hygienické návyky při psaní, • píše podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře správným sklonem písma 75° a rozestupem, • tvoří zápisy do čtenářského deníku, • zvládá písemné formy společenského styku – dopis, psaní adres, 	<p>M – správné porozumění slovním úlohám</p> <p>Př, VI – čtení textů</p> <p>Př – znaky rostlin, zvířat</p> <p>Pč – příprava jednoduchého jídla</p> <p>VI, Př – zápisy do sešitů</p>

<p>písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka) • tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	<p>pohlednice, pozvání, oznámení, blahopřání,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje písemně vzkazy, informace, • vyplňuje jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník, složenko, průvodka, objednávka), • opisuje text a kontroluje napsané. • Rozlišuje slova mnohoznačná a jednoznačná, • všímá si rozdílu mezi antonymem, homonymem a synonymem, • vyhledává ve slovech kořen, • tvoří nová slova připojováním části předponové, příponové a případně koncovky, • vyhledává slova příbuzná, • odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov, • osvojuje si spisovné výslovnosti pravopisu souhláskových skupin, • píše správně zdvojené souhlásky, • rozlišuje předpony s-, z-, vz-, • používá správně předložky s, z, • využívá pravidel pro skupiny bě/bje, vě/vje, mě/mně, pě, • dělí správně slova na konci řádku. • Rozpoznává slovní druhy, • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen, (pád, číslo, rod a vzor), • skloňuje podstatná jména všech rodů, • rozlišuje druhy přídavných jmen, • skloňuje přídavná jména, • rozpozná druhy zájmen, • určuje zájmena osobní, skloňování já, ty, my, vy, se, • rozděljuje číslovky do druhů, • určuje mluvnické kategorie sloves, • časuje slovesa ve všech časech, • používá slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací a podmiňovací. • Určuje základní větné členy, • rozumí pojmu věta, skladební dvojice, • běžně vyhledává podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, • vyhledává přísudek slovesný, • rozpozná souvětí a jejich skladbu, 	<p>VI, PŘ – spisovné vyjadřování</p>
--	---	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání <ul style="list-style-type: none"> • tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <ul style="list-style-type: none"> • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou, • vyhledává řeč přímou a nepřímou, • rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací, • používá správně interpunkce u řeči přímé. <ul style="list-style-type: none"> • Užívá pravidla shody přísudku s podmětem, • doplňuje správně koncovky podstatných jmen, • doplňuje správně koncovky přídavných jmen, • ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách, • užívá v praxi vyjmenovaná slova. <ul style="list-style-type: none"> • Umí naslouchat čtenému textu, • zařadí postavu do správné knihy, • je schopen dramatizovat scénu příběhu, • navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích, • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, • čte a přednáší z paměti krátké texty přiměřené věku, <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu, • soustředěně vyslechne text a dokáže interpretovat její obsah, • reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text, • hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav, • vyjadřuje pocity z četby. <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje pojmy – báseň, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují, • pozná rozpočítadlo a hádanku, • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, • pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň, • pozná nejznámější ilustrátory, • zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení, • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<p>VV – výtvarné vyjádření verše říkanky, pohádky – obrázková osnova</p> <p>TV – pohybové vyjádření příběhu</p>
--	--	---

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas,
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává,
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,
vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě,
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru,
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace,
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová,
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku,
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu,
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary,
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty,
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně mění větu jednoduchou v souvětí,
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje,
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách,
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je,
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

5.1.2 Cizí jazyk

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK**

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v angl. pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyuč. procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry, vzájemně si radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů, vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích, pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učiva, zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky, požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **3 hodin** (vyuč. hodina spojená)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační,
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- poslech jednoduchého příběhu
- besídka (vystoupení)
- dramatizace dialogů

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- obrázkové karty, slova

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování • jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se seznamuje se základními pravidly výslovnosti, přízvukem, vázáním, rytmem, větnou melodií, • pozdraví a poděkuje, • dokáže vyjádření souhlasu, nesouhlasu, • reaguje na seznamovací situace, • používá zájmena osobní, • rozumí jednoduchým pokynům. • Píše správně anglickou adresu, • sestavuje blahopřání. • Zvládá slovíčka tematických okruhů (rodina, škola, oblékání), • vyhledává informace o anglických tradicích, • základní číslovky 1 – 10. • Rozlišuje grafickou a mluvenou formu slova, • odhaduje význam čteného textu, • sestavuje jednoduché dvojice antonym a synonym, • používá sloveso to be, • ovládá sloveso to have (got), • vytváří věty oznamovací, • zachovává skladbu věty jednoduché, • chápe nutnost vyjádřit anglické větě podmět, • dodržuje pevný slovosled anglické věty, • dbá o pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, • dodržuje základní slovosled anglické věty dvojčlenné. 	<p>HV – sluchová diference, hry na rozvoj sluchového vnímání</p> <p>ČJ – srovnání české a anglické adresy PČ – výroba blahopřání</p> <p>PČ – výroba pomůcek k výuce slovíček ČJ – antonyma a synonyma</p>

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV) ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí obsahu jednoduchého krátkého textu, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení, píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.

PRAKTICKÉ DOVEDNOSTI

Žák

pozdraví při setkání a loučení, požádá o něco a poděkuje, umí specifikovat určitý počet, naváže konverzaci s novým kamarádem-cizincem, představí se a zeptá se na jméno, věk a řekne svůj věk, čte s porozuměním jednoduchý text, rozumí jednoduchému pokynu a dovede ho splnit, získá jazykovou zručnost pro schopnost obměny jednoduché informace, slovní zásoba se pohybuje v rozsahu 70 slov, z nichž 20% tvoří základní kameny anglické gramatiky, z paměti reprodukuje několik básniček, říkanek a písniček v angličtině.

Žáci získávají skutečný základ pro další studium anglického jazyka v těchto oblastech:

- a) oblast **fonetiky**: rozlišují anglické hlásky od českých a umí je vyslovit,
- b) oblast **slovní zásoby**: barvy, čísla, školní potřeby, zvířata, osoby, příbuzenské vztahy, tělo, oblečení, pocity,
- c) oblast **mluvnice**: člen určitý a neurčitý, jednoduché a množné číslo podstatných jmen, užívání sloves v přítomném čase prostém, slovesa mít, být, zájmena osobní – podmínky a jejich užití ve větě, některá zájmena přivlastňovací.

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **4.**

Časová dotace týdně: **3 hodin** (vyučovací hodina spojená)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační,
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- poslech jednoduchého příběhu
- besídka (vystoupení)
- dramatizace dialogů

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- obrázkové karty, slova

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování • jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje • slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu • základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví několika způsoby, • představí se několika větami • reaguje na poděkování, • vyjadřuje souhlas a nesouhlas. • Píše blahopřání, pohlednici z prázdnin, • omlouvá se a žádá jednoduchým způsobem. • Popisuje krátce některé tematické okruhy (domov, já a moje rodina, oblékání, tradice a zvyky). • Poskytuje základní místní informace, • orientuje se v základních zeměpisných údajích, • poskytuje základní časové informace, • základní číslovky 1 – 100. • Vytváří dvojice dle významu, • rozumí čtenému textu, • reaguje jednoduchou otázkou na čtený text, • tvoří otázku a odpověď, • používá zápor ve větě, • využívá plných i stažených slovesných tvarů, • používá základní pravidla užívání členů, • tvoří věty s vazbou there is/are, • používá pravidelné množné číslo, • utvoří nepravidelné množné číslo frekventovaných podstatných jmen, • používá modální sloveso can, • utvoří přivlastňovací pád, • používá zájmena přivlastňovací nesamostatná. 	<p>PČ – výroba pohlednic</p> <p>VV – malba témat</p> <p>VI – tvorba plánu obce</p> <p>PČ – tvorba kolíčku na přivlastňovací pád</p>

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **3 hodin** (vyuč. hodina spojená)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
  - metody práce s učebnicí, knihou, internetem
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- práce s textem
- samostatné práce žáků
- motivační,
- sdělovací
- didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- loutkové divadlo
- poslech jednoduchého příběhu
- besídka (vystoupení)
- dramatizace dialogů

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- obrázkové karty, slova

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblekání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí • mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje jednoduchým způsobem, • dokáže sestavit dialogy, • představí sebe i svého kamaráda, • sestaví prosbu, • vyjadřuje radost, • reaguje ve vymezených situacích a vede jednoduchý dialog, • provádí nákupy různého zboží. <ul style="list-style-type: none"> • Píše blahopřání ke svátkům roku, • vytváří dopis z prázdnin, • dokáže se omluvit a požádat. <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí témata minulého ročníku, • Doplnuje znalosti nových témat (volný čas, zájmová činnost, příroda a počasí, nákupy, tradice, zvyky a svátky), • hovoří o denním a týdenním programu, • vyhledává informace o známých městech a některých kulturních památkách, • používá informace o různých zajímavostech ze života dětí, o odlišných zvycích, • vyjadřuje se o základních časových a prostorových vztazích, • sleduje základní geografické údaje týkající se nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti. <ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v jednoduchém neznámém textu, • používá ústně i písemně základní a řadové číslovky 1 – 100, • užívá zájmena ukazovací, tázací a neurčitá, • stupňuje jednoslabičná a dvojslabičná přídavná jména pomocí přípon. • Dodržuje základní podobu vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích, konstrukce sloužící k vyjádření záporu, • ovládá děj obvyklý, přítomný čas prostý, otázky pomocí slovesa to do, • rozumí ději aktuálnímu, používá přítomný čas průběhový, • spojuje jednoduché věty v souvětí, • vyjadřuje minulost, minulý čas prostý sloves to be, to have, to do, 	<p>PČ – výroba blahopřání</p> <p>VV – sestavení týdenního programu VI – znalost o známých městech</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • používá minulé tvary pravidelných sloves, • vyhledává nepravidelná slovesa dle komunikativních potřeb, • vyjadřuje budoucnost budoucím časem prostým.	
--	---	--

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.

MLUVENÍ

Žák

se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

PSANÍ

Žák

napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, vyplní osobní údaje do formuláře.

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Kompetence k učení

- žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, provádí rozbor a zápisy, řeší úlohy a zdokonalují svůj grafický projev, rozvíjí abstraktní a logické myšlení
- učitel srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- učitel klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, dle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matemat. jazyka včetně symboliky
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matemat. problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- při zpracovávání jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- učitel dle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni vytváření zásoby matemat. nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat mat. poznatky a dovednosti v praktických činnostech, pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek, vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **1.**

Časová dotace týdně: **4 hodiny** (hodiny samostatné)

Metody:

- slovní
  - monologické (popis, vysvětlení)
  - metody práce s učebnicí
- názorně demonstrační
- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla 1 – 20, číslo 0, sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> tabulky vztahy typu „ o více “, „ o méně “ <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je, čte, píše a porovnává čísla, počítá předměty v oboru do 20, vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, orientuje se v číselné řadě do 20, dočítá do 10, do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, provádí z paměti i písemné jednoduché početní operace, řeší slovní úlohy a sám je tvoří, slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, zapíše příklad a odpověď, řeší slovní úlohy typu „ o více“, „ o méně“, rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, rozkládá čísla, rozumí pojmu „záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi, počítá „číselné řetězy“ v oboru do 20, doplňuje tabulky a posloupnosti čísel, rozumí pojmu sloupec a řádek, rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle, válec), orientuje se v prostoru, rozumí pojmům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za. 	<p>ČJ – čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků</p> <p>Prv – na vycházce počítání stromů, oken, předmětů</p> <p>HV – rytmizace (opakování určitého počtu úderů)</p> <p>TV – kdo je větší – menší, řazení dle velikosti, určitý počet cviků</p> <p>VV – malování určitého počtu předmětů</p> <p>PČ – modelování určitého počtu předmětů, porovnávání – více, méně, o kolik, stavby z kostek</p> <p>Prv – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup za 10, 20 Kč, vycházka – orientace v prostoru</p>

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **2.**

Časová dotace týdně: **5 hodin** (hodiny spojené)

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla 1 – 20 • sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky • zápis čísla v desítkové soustavě • číselná osa • násobilka • vlastností početních operací s přirozenými čísly • přirozená čísla do 100 • písemné sčítání a odčítání do 100 • písemné algoritmy početních operací <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „ o více “, „ o méně “ • n-krát více, n-krát méně • závislosti a jejich vlastnosti 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20, • řeší příklady s jednou závorkou, • provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace, • řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání a sám je tvoří, • řeší slovní úlohy „ o více “, „ o méně “, • v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců. <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a porovnává čísla do 100, • sčítá a odčítá desítky, • rozkládá čísla na desítky a jednotky • vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose • orientuje se v číselné řadě do 100 • počítá po 1,2,5,10 do 100, • řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, • zaokrouhluje čísla na desítky, • sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 • řeší slovní úlohy typu „ o více “, „ o méně “, • řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří, • řeší příklady s jednou závorkou, • provádí písemné sčítání a odčítání 2cifer. čísel v oboru přirozených čísel do 100, • rozumí pojmu sloupec a řádek, • vyjmenuje řady násobků od 1 do 5 • chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, • řeší jednoduché příklady násobení a dělení v oboru násobílek <ul style="list-style-type: none"> • rozlišujeme časové jednotky – hodina, minuta, sekunda, • čte časové údaje na různých typech hodin, • porovnává čísla (číslo o x větší – menší), • využívá číselnou osu, • sleduje závislosti na čase – změny teplot, délku vyuč. hodiny, přestávky • řeší a vytváří slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně, 	<p>Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup - vycházka – orientace v prostoru</p> <p>Čj, Prv. – orientace v knize, (učebnici) podle čísla stran</p> <p>TV – měření času (běh)</p> <p>Prv. – měření teploty, grafický záznam naměřených</p>

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule • délka úsečky, jednotky délky 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem kreslení a rýsování, • kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary, • osvojuje si správné návyky při rýsování, • rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky, • zná jednotky délky a času, • zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram, • rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, čára křivá, přímá, lomená • měří na centimetry a milimetry, • u geometrických tvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník) určí vrcholy, délky stran, • poznává geometrická tělesa v praxi. 	<p>hodnot Vv, PČ – výroba dárků, přání</p> <p>Prv. – vycházka, vyhledávání geometrických tvarů</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **3.**

Časová dotace týdně: **5 hodin** (hodiny spojené)

Metody:

- slovní, názorně demonstrační, praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1000 • zápis čísla v desítkové soustavě • číselná osa • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • písemné sčítání a odčítání do 100 • písemné algoritmy početních operací • násobilka 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, • čte a píše trojčiferná čísla, • rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě, • znázorňuje dvoj a trojčiferná čísla na číselné ose, • porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <, >, =, • řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, • zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, • sčítá a odčítá násobky sta, • písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla a provádí kontrolu výpočtu, • používá výrazy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, • řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, • provádí předběžný odhad výsledku řešení, • vyjmenuje řady násobků čísel od 1 do 10, • chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, • řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, • řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo něj do 100, • dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, • dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek, • používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin, • provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, • provádí odhady výsledků, • dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, 	<p>Čj – čísla stránek, orientace v knize</p>

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulky • vztahy typu „ o více “, „ o méně “ • n-krát více, n-krát méně • závislosti a jejich vlastnosti <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule • délka úsečky, jednotky délky 	<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy typu „ o n více “, „ o n méně “, • řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně, • využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti) při tvorbě úloh, • sestavuje a čte tabulky násobků, <ul style="list-style-type: none"> • rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry, • označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem, • rozlišuje rovinné útvary – mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh, a kružnici, • rýsuje trojúhelník podle daných stran, • pozná rovnostranný trojúhelník, • sestrojí libovolnou kružnici a změří její poloměr, • změří délku úsečky s přesností na mm, • přenáší úsečku na danou polopřímku, • sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr, • převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km), • provádí odhady vzdálenosti a délky, • určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran. 	<p>Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup – vycházka – orientace v prostoru</p> <p>PČ – výroba krabiček</p> <p>TV – měření vzdáleností (hod, skok, běh)</p> <p>Prv. – odhad vzdálenosti</p>
--	---	--

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák

používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose, provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, popisuje jednoduché závislosti z praktického života, doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci, porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • písemné algoritmy početních operací • násobilka <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy typu „ o více “, „ o méně “ • n-krát více, n-krát méně“ • tabulky <p>ZLOMKY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy, • používá vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost) • písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a provádí kontrolu výpočtu, • používá výrazy sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, • řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, • provádí předběžný odhad výsledku řešení, • písemně dělí jednocíferným dělitelem, • používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin, • vyjmenuje řady násobků čísel od 1 do 10, • chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, • řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, • řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i mimo něj do 100, dokáže pamětně vynásobit jednocíferným číslem v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, • dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, • řeší úlohy typu „ o n více “, „ o n méně “, • řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně, • využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti) při tvorbě úloh, • sestavuje a čte tabulky násobků, • užívá závorek, • využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku, • řeší, vytváří slovní úlohy k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ daného celku, • pracuje s pojmy – celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára, polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina, • vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny, • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v jednoduchých příkladech např. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$ 	<p>TV – měření skoku, běhu, porovnává se spolužákem</p> <p>VL – odhad vzdálenosti</p> <p>TV – tabulky výsledků</p>
--	--	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu mm², cm², m² • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, kužel, válec • síť kvádru, krychle 	<ul style="list-style-type: none"> • rýsuje a kreslí rovnoběžky a různoběžky • vyznačuje průsečík • rýsuje libovolný rovnoběžník • rýsuje a určuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou • rýsuje libovolný obdélník, čtverec, • rýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem, • určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích např. hvězdy, motýl • určuje roviny souměrnosti na modelech krabíčky • určuje souměrné útvary ve čtvercové síti, • provádí konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti • modeluje souměrné útvary • převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km) • provádí odhady vzdálenosti a délky, • určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran • určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, • užívá základní jednotky obsahu mm², cm², m², • řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů, obdélníků, a čtverců, • poznává různé pohledy na tělesa (shora, zepředu, z boku), • určuje síť kvádru a krychle rozložením krabíčky, • modeluje kvádru, krychle ve čtvercové síti, • určuje povrch kvádru, krychle součtem obsahů stěn. 	<p>TV – vymezení hřiště pro hry s míčem</p> <p>TV – měří délku skoku, hodů, běh</p> <p>PČ – měření objemu, délky, času</p>

Vzdělávací oblast: **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

Obor vzdělávacích oblastí: **MATEMATIKA**

Ročník: **5.**

Časová dotace týdně: **5 hodin** (hodiny spojené)

Metody:

- praktické činnosti
- samostatné práce žáků
- motivační, problémové, didaktické hry
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině

Nástroje a pomůcky:

- knihy, encyklopedie

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	Žák <ul style="list-style-type: none"> • počítá po jednotkách, desítkách, stovkách a tisících, desetitisících, statisících, • čte a píše šesticiferná čísla, • rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě, • přečte a zapíše desetinné číslo v řádu desetin a setin, • dokáže zobrazit dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose, • sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin, • násobí a dělí desetinné číslo deseti, • řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel, • znázorňuje čísla na číselné ose,	Pč – vyrábí pomůcky

<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací násobilka <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> vztahy typu „ o více “, „ o méně “ n-krát více, n-krát méně závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <, >, =, řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisíce, statisíce, sčítá a odčítá násobky sta, tisíců, písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel a provádí kontrolu výpočtu, používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl, řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení, provádí předběžný odhad výsledku řešení, řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek a mimo ně do 1000, dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobílek, dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek a určí neúplný podíl a zbytek, používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin, provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, provádí odhady výsledků dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, řeší úlohy typu „ o n více “, „ o n méně “, řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně, využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti) při tvorbě úloh, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, orientuje se v jízdním řádu, rýsuje přímky, pravouhlé trojúhelníky, čtverce, obdélníky a kružnice s přesností na milimetry, sestrojí kolmice a rovnoběžky, zvládá grafický součet a rozdíl úseček, 	<p>VL – různá data (počet obyvatel, rozloha, apod.) VL – jízdní řád</p> <p>PČ – měření vzdáleností</p> <p>VV – souměrné tvary</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek • osově souměrné tvary <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • převádí jednotky délky a jednotky obsahu, • provádí odhady vzdálenosti a délky, • určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran, • vypočítá obsah čtverce a obdélníku, používá ho při úkolech z praxe, • vypočítá povrch kvádrů a krychle, • rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru, • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, • dokáže vyřešit problémy praktického denního života. 	<p>Klokánek – matematická soutěž</p>
--	--	--------------------------------------

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Žák

využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel, přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce, sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, sestrojí rovnoběžky a kolmice, určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech matematiky.

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast: **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

Obor vzdělávacích oblastí: **INFORMATIKA - ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM**

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samotnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využívají zkušeností s jinými SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu(help) u jednotlivých programů, literaturu apod., tím, že mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech se učí pořizovat takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- vyučující je v roli konzultanta
- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke spolupráci, jsou přizváni k hodnocení prací, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla,...), jsou při zpracovávání informací vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Ročník: 5.

Časová dotace týdně: 1 hodina (spojená hodina)

Metody:

- slovní
- praktické činnosti
- práce s textem
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- práce ve skupině
- samostatné práce žáků

Nástroje a pomůcky:

- výukový software, knihy, encyklopedie
- DVD, skener, kopírka, digitální fotoaparát

Projekty: Viz 1. tř.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce seznamení s formáty souborů multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá počítač k práci i zábavě, vyhledává a třídí informace z několika zdrojů, dodržuje autorská práva, vyjmenuje základní části počítače (monitor, pevný disk, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, skener, CD-Rom) a ví, k čemu slouží, pod vedením učitele stahuje obrázky z digitálního fotoaparátu, skenuje a opravuje, zvládá základní funkce operačního systému Windows, podle návodu učitele prohlédne soubor (složku), vytvoří novou složku (přejmenuje, vyhodí do koše), zmenšuje, zvětšuje a zavírá okna, seznamuje se s komprimací souborů, instalací programů, defragmentací disku, seznamuje se s různými druhy souborů (doc, gif, zip) pokouší se pod vedením učitele vytvořit krátkou prezentaci, sám zapíná a vypíná počítač, spouští a vypíná program, sám pracuje s výukovými programy, nedotýká se zadní skříně počítače, nezastrkuje přístroj do zásuvky, dodržuje zásady hygieny práce u počítače (správné sezení, doba strávená u počítače), vysvětlí význam pojmů - internet, webové stránky, prohlížeče, navštěvuje webové stránky přiměřené svému věku, je schopen odeslat krátký e-mail, využívá vyhledávací stránky k vyhledávání potřebných informací (Gogole, Seznam), dokáže si stáhnout obrázek, 	<p>Čj – slohová práce, referáty školní družina – hry</p> <p>VL, PŘ – referáty</p> <p>Čj, M, PŘ, VL, Aj – opakování, procvičování učiva</p>

<ul style="list-style-type: none"> • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy <p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní funkce grafického editoru <ul style="list-style-type: none"> • základní funkce textového editoru 	<ul style="list-style-type: none"> • najde vlakové a autobusové spojení, mapu města, trasu výletu, cenu vstupného do hradu, aj. • otvírá, ukládá a zavírá a maže dokument, • využívá základní funkce grafického editoru, • vybírá, kopíruje a vkládá text k obrázku a opačně, • využívá klávesové zkratky (Ctrl + C, Ctrl + V) • napíše text v textovém editoru včetně tabulky, při práci využívá panely nástrojů s ikonami, vkládá speciální symboly, formátuje odstavce, využívá odrážky a číslování, • používá klávesy Shift, Caps Lock, Delete, Backspace, • poznává funkci klávesy Insert, PageUp, PageDown, • používá panel nástrojů WordArt. 	<p>Příprava školního výletu</p> <p>VV – obrázek, plakát, pozvánka, diplom</p> <p>TV – výsledková listina</p>
--	--	--

Očekávané výstupy – 1. a 2. období (podle RVP ZV)

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Žák

využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady, chrání data před poškozením.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák

při vyhledávání informací ne internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák

pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by mohli v budoucnu uspět, poznávají podstatu zdraví a příčiny nemocí, upevňují preventivní chování, orientují se ve světě informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace, motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samotným objevům, řešením a závěrům, učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, jsou vedeni k samostatnému vystupování a jednání, pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, vzájemně se naslouchají a odůvodňují své závěry a vzájemně si radí

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, efektivně spolupracují na řešení problémů, učí se respektovat názory druhých, přispívají k diskusi
- učitel učí věcně argumentovat, vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel žáky učí používat různé materiály, nástroje a vybavení, zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **1.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč.hodiny spojené)

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických věcí
  - pozorování
  - pokus
- demonstrační
  - demonstrace přírodnin
  - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
  - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
- práce s textem
  - s pracovními listy
  - s učebnicí
  - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda
- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody
- knihy, encyklopedie
- VHS, DVD, CD

Projekty: Viz 1. tř.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová témata
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy • okolní krajina <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy • soužití lidí – mezilidské vztahy • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná adresu svého bydliště, • zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost, • spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí, • dokáže se zodpovědně připravit na vyučování, • udržuje pořádek ve třídě, • upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy aj.) • utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, • poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody, • pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit, • vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání rodičů, • vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny (úcta, pomoc) • uvědomuje si nesprávné chování a jeho důsledky, • aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni, • seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte, • dodržuje školní režim i řád, 	<p>Čj – adresa (pohled, pozdrav) VV – plánec cesty do školy (důležité orientační body)</p> <p>VV – náměty z prostředí domova, školy, obce</p> <p>Čj – popis místa bydliště, prostředí školy, okolní krajiny VV – krajina v různém ročním období</p> <p>Čj – čtení, psaní</p>

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – podnebí a počasí • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – základní stavba • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • osobní bezpečí, krizové situace – vhodné a nevhodné místo pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označení nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase (ted, před chvílí, včera, zítra, pozítří) • dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce, dny v týdnu, • dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností, • dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku, • vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času, • seznamuje se s jednotkou času (určí celé hodiny) • učí se vážit si výsledků lidské práce, • poznává lidové zvyky a minulost kraje v bájích a pověstech, <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si změny v přírodě v závislosti na ročním období, • pečuje o ptáky a zvířata v zimě, • provádí jednoduché pokusy (tání sněhu, klíčení semen, rašení pupenů) • poznává základní podmínky pro život rostlin, • popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů, • pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí, • sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období, • učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě, • pozoruje změny počasí v závislosti na ročním období, • aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad) <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška) • popíše jednotlivé části lidského těla, • učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku) • chrání si své zdraví (utužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky) • uplatňuje základní pravidla silničního provozu na pozemní komunikaci, umí přivolat pomoc a zná telefonní čísla tísňového volání, • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval své zdraví ani zdraví ostatních, • nacvičuje obranné chování na modelových situacích (setkání s neznámou osobou, šikanou, s nabídnutím návykové látky) 	<p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>Pč. – práce na školním pozemku</p> <p>Čj – četba, poslech</p> <p>Pč. – práce na školním pozemku, pěstování rostlin</p> <p>VV – kresba rostlin a živočichů</p> <p>Čj – popis, vyprávění</p> <p>TV – hra na počasí</p> <p>VV – kresba lidského těla</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky</p> <p>TV – výchova ke zdraví DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p>
--	---	---

<p>zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
---	--	--

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**

Obor vzdělávacích oblastí: **PRVOUKA**

Ročník: **2.**

Časová dotace týdně: **2 hodiny** (vyuč. hodiny spojené)

Metody:

- slovního sdělování věcí a jevů
  - monologické (popis, vyprávění, vysvětlení)
  - dialogické (rozhovor, beseda, dramatizace)
- praktických věcí
  - pozorování
  - pokus
  - práce na školním pozemku
- demonstrační
  - demonstrace přírodnin
  - demonstrační obrazy, fotografie, modely, aplikace na magnetické tabuli
  - demonstrace prostřednictvím didaktické techniky
- práce s textem
  - s pracovními listy
  - s učebnicí
  - s ostatní literaturou
- didaktické hry
- modelové situace
- kontroly, hodnocení a klasifikace

Formy:

- vyučovací hodina
- vycházka, exkurze, školní výlet
- beseda

- práce na školním pozemku
- veřejně prospěšná práce
- práce ve dvojicích a ve skupinách

Nástroje a pomůcky:

- objekty živé a neživé přírody
- výukový software, knihy, encyklopedie, internet
- VHS, DVD, CD

Projekty:

Viz 1. tř.

Učivo	Výstupy - kompetence	Mezipředmětové vztahy – průřezová
<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov • škola • obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná adresu svého bydliště a školy, • zodpovědně se připravuje na vyučování, udržuje pořádek ve svých věcech i ve třídě, • upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy aj.) • utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, • dokáže se orientovat v okolí školy, domova i obce pomocí významných orientačních bodů, <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje další rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání, • vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny, zaměstnancům školy i ke spolužákům (úcta, pomoc, spolupráce) • uvědomuje si nesprávné chování, přiznává svou chybu a učí se hledat řešení problému, • dodržuje zásady společenského chování (přiměřeně se chovat u stolu, řešit spory, požadavky nenásilným způsobem, respektovat odlišné názory a zájmy jiných, chápat nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů) 	<p>Čj – dopis, pozdrav</p> <p>VV – domov a jeho okolí VV – učební pomůcky</p> <p>Čj – slohové práce</p>

<p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – regionální památky – péče o památky • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti • rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, likvidace odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, • seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte, • orientuje se v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok) • přesně určí na hodinách celou, půl, čtvrt a přečte čas na digitálním displeji, • bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra (minulost, přítomnost, budoucnost) na konkrétních situacích, • dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku (učení, práce, hra, odpočinek) • dokáže posoudit dobrou a špatnou práci, odsoudí ničení výsledků práce, • ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině (vodní toky, silnice, lesní a rekreační oblasti aj.) • poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti, • provádí jednoduché pokusy (tání sněhu, klíčení semen, rašení pupenů) • popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, • učí se chápat příčiny některých přírodních dění a zákonitostí, • pečuje o pokojové rostliny a doma chované živočichy, • dělí živočichy na domácí, hospodářské a volně žijící (v lese, u rybníka, na louce) a zná jejich význam pro člověka, • určí základní jehličnaté a listnaté stromy v okolí podle jejich charakteristických znaků, • objasní pojmy zelenina, ovoce, strom, keř, zemědělská plodina, textilní vlákno, len, vlna, • sleduje život rostlin a živočichů v dané lokalitě, • dodržuje pravidla správného chování v přírodě, • pomáhá chránit ohrožené druhy rostlin a živočichů, • objasní základní činnosti člověka v krajině a jeho vliv na životní prostředí krajiny, • hledá příčiny znečištění životního prostředí, • aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě), 	<p>Čj, VV – tvorba pravidel</p> <p>Pč. – výroba hodin Pč. – kalendář přírody</p> <p>TV – měření času – běh</p> <p>Den čarodějnic Čj – vyprávění</p> <p>Pč. – základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Čj – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie, internet</p> <p>VV – kresba, malba, modelování</p>
---	---	---

<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – denní režim, pitný režim, drobné úrazy a poranění, první pomoc • návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače • osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, odborná pomoc • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní části lidského těla, • pečuje o čistotu těla, dodržuje základní hygienické návyky, • uplatňuje zdravý stravovací a pitný režim, • chápe význam pohybu pro zdraví člověka, • zhodnotí svůj režim dne, náplň volného času, snaha o případné zlepšení • umí přivolat pomoc, svěřit se rodičům, učiteli, lince důvěry s případy šikanování, ohrožování aj., • dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, na ulici, na hřišti, v parku, v dopravních prostředcích, • pozná nejdůležitější dopravní značky, • nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možná šikana, týrání, sexuální zneužívání) <ul style="list-style-type: none"> • v případě nebezpečí uposlechne pokynů dospělých, respektuje je a řídí se jimi. 	<p>VV – člověk</p> <p>TV – tělovýchovné chvílky TV – výchova ke zdraví</p> <p>DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc</p> <p>Hasičské cvičení, evakuace</p>
--	---	--